

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
(КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ: ДІАЛОГИ)**

*(для іноземних студентів підготовчого відділення
гуманітарних, інженерно-технічних, інженерно-економічних,
охорони здоров'я, біологічних, фізкультурних та
сільськогосподарських спеціальностей)*

**Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2021**

Навчально-методичні матеріали з української мови (комунікативний аспект: діалоги) для іноземних студентів підготовчого відділення гуманітарних, інженерно-технічних, інженерно-економічних, охорони здоров'я, біологічних, фізкультурних та сільськогосподарських спеціальностей / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. І. О. Лисенко. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021.– 36 с.

Укладач: ст. викл. І. О. Лисенко

Рецензент

І. В. Вальченко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та російської мов як іноземних Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою української та російської мов як іноземних, протокол № 5 від 10 грудня 2021 р.

ЗМІСТ

Вступний курс	5
Частина 1	
Голосні звуки. Приголосні звуки. Наголос. Основні інтонаційні конструкції.	5
Сполучник і (й)	6
Використання ні, не	7
Рід іменника. Використання він, вона, воно	7
Інтонація питальних речень	8
Частина 2	
Число іменника. Називний відмінок	9
Літери я, ю, є, ї . Літера р	10
Сполучник а	11
Займенники ти і твій	11
Частина 3	
Звуки [ш][ж][дж][дз][ч]	12
Займенники ми, ви, вони та наш, ваш, їхній (чий?)	12
Частина 4	
Апостроф	13
Звуки [Л]і [Л']	14
Чергування прийменників у та в	14
Частина 5	
Літери Г і Ґ	15
Власні назви	15
Кличний відмінок	15
Займенники його і її	16
Число іменника (продовження)	17
Частина 6	
Літери х та щ	17
Іменники. Істоти та неістоти (хто?, що?)	18

Частина 7

Дієслово: теперішній час	19
Дієслово: минулий час	20
Дієслово: майбутній час	20

Частина 8

Прикметники	21
Дієслово: доконаний вид і недоконаний вид	22
Основна частина. Самостійна робота	23
Основні фрази та вирази	23
Числівники, дні тижня, пори року і час	25
Людина і родина	25
Частини тіла, риси характеру, опис зовнішності	26
Кольори, одяг, магазин і покупки	27
Їжа, ресторан	28
Подорожі	29
Канікули, вільний час, улюблені заняття	30
Місто	30
Побут, дім, університет	31
Нестандартні ситуації, допомога	32
Робота, професія, плани на майбутнє	33
Як вивчити мову	33
Список джерел	35

Вступний курс

Частина 1

Голосні звуки. Приголосні звуки. Наголос Основні інтонаційні конструкції

Прочитайте:

Мама, тато, дата, сад, тут, там, студент, студентка, син, Максим, фонтан, ваза, кафе, кава, вода, каса, це, так, фото, завод.

- Це дата?
- Так, це дата.
- Це тато?
- Так, Це тато.
- Дата тут?
- Так, дата тут.

Прочитайте:

Це фото. Це мама. Тут тато. Тут Оксана. Тут Максим.
Оксана студентка. Максим студент.

- Оксана студентка?
- Так, студентка.
- Це Максим?
- Так, це Максим.
- Максим студент?
- Так, студент.

Там завод. Тут сад

- Тут фонтан?
- Так, тут.
- Там кафе?
- Так, там.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок:

- Це тато?
- Так, це тато!
- Це мама?
- Так, це мама.

(Це мама. Це син. Це декан Це студент. Це студентка. Це Максим)

Зразок:

- Максим студент.
– Максим студент?
– Так, студент. (Так, Максим студент)
(Ірина студентка. Мохамед студент. Аміра студентка. Самір студент)

Зразок:

- Тут завод
– Тут завод?
– Так, завод. (Так, тут завод)
(Тут університет. Там деканат. Там кафе. Тут аудиторія. Тут урок)

Сполучник І (Й)**Прочитайте:**

- Це Іван і Степан.
- Там будинок і аптека.
- Тут університет і музей.
- Це басейн і кафе.
- Це Оксана й Максим.
- Там аптека й басейн.
- Це студентка й студент.

Прочитайте:

Це фото. Тут тато й мама. Там дідусь і діти. А це місто. Тут будинок і сад.
Там завод і стадіон. Тут університет і музей. А це кафе й фонтан. Тут кава й сік.

Прочитайте:

- Хто це?
- Це Іван і Степан.
- Що там?
- Там будинок і аптека.
- Що тут?
- Тут університет і музей.
- Що це?
- Це фонтан і кафе.
- Хто це?
- Це Оксана й Максим.
- Що там?
- Там аптека й басейн.
- Хто це?
- Це студентка й студент.

Використання НІ, НЕ

Прочитайте:

- Це Максим?
- Ні. (Ні, не Максим. Ні, це не Максим).

- Це університет?
- Ні. (Ні, не університет. Ні, це не університет).

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Оксана, Марія

- Це Оксана?
- Ні, це не Оксана. Це Марія.

(Студент, студентка. Викладач, декан. Семен, Степан. Батько, дідусь. Максим, Іван).

Зразок 2

Оксана, студентка

- Оксана студентка?
- Ні, не студентка.

(Аміра, викладачка. Ахмет, викладач. Максим, студент. Іван, студент. Ірина, студентка).

Зразок 3

кава, сік

- Це кава?
- Ні, це не кава. Це сік.

(Деканат, аудиторія. Університет, музей. Стадіон, басейн. Дошка, вікно. Вода, молоко).

Рід іменників. Займенники ВІН, ВОНА, ВОНО.

Прочитайте:

Це Іван. Він студент. Це Лейла. Вона студентка.

- Тут кава?
- Так, вона тут.
- Там сік?
- Так, він там.
- Тут кафе?
- Так, воно тут.

Прочитайте:

Він: Іван, Максим, батько, син, студент, сад, університет, сік, музей.

Вона: мати, Оксана, Ірина, студентка, ваза, вода, кімната.

Воно: місто, вікно, фото, кафе.

Це Іван. Він студент.

Це Аміра. Вона студентка.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Ірина, студентка.

– Це Ірина?

– Так, це вона.

– Вона студентка?

– Ні, вона не студентка.

(Максим, студент. Оксана, студентка. Іван студент. Аміра студентка.)

Зразок 2

Тут сік.

– Тут сік?

– Так, ось він.

(Тут кава. Тут кафе. Тут фото. Тут фонтан. Тут сад. Тут музей)

Інтонація питальних речень

Прочитайте:

– Де університет?

– Він тут.

– Де банк?

– Він там.

– Де кафе?

– Воно там.

Прочитайте:

Це місто. Тут університет. Там сад і кафе. Тут завод і аптека. А там музей.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Іван тут.

– Де Іван?

– Він тут.

(Університет тут. Фото тут. Студент тут. Ось батько. Кафе там.

Ось мати. Кава там.)

Зразок 2

Це Оксана.

- Це Оксана?
- Так, це вона.
- Де Оксана?
- Ось вона.

(Студент. Студентка. Мати. Батько. Стадіон. Кафе. Музей. Викладач. Викладачка)

Зразок 3

Тут фото.

- Скажіть, будь ласка, де фото?
- Ось воно!
- Дякую!

(Там кімната. Там дошка. Там вікно. Тут викладач. Там книга. Там журнал. Там карта. Там дата. Там слово. Там вода)

Частина 2

Число іменника

Прочитайте:

університет–університети

стадіон–стадіони

клас – класи

сад–сади

син– сини

каса–каси

аптека–аптеки

ваза–вази

басейн–басейни

Прочитайте:

Це місто Харків. Тут будинки, заводи, університети, стадіони, фонтани, сади.

Це університет. Тут студенти і студентки.

- Де студенти?
- Вони тут.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Це університет

- Скажіть, будь ласка, тут є студенти?
- Звичайно, є.

(викладач, клас, стіл, книга, підручник, фонтан, будинок)

Зразок 2

Це місто.

– Скажіть, будь ласка, тут є будинки?

– Звичайно, є.

(будинки, завод, театр, кінотеатр, парк, стадіон, сад, автобус, тролейбус)

Літери Я, Ю, Є, Ї. Займенники Я, МІЙ, МОЯ, МОЄ, МОЇ

Прочитайте:

Яблуко, юнак, моє, Київ.

Дядько, сукня, костюм, тютюн.

Прочитайте:

Я студент. Це мій батько. Це моя мати. Це моє місто. Це мої друзі.

Я студентка. Це мій університет. Моє місто - Харків.

Літера Р

Прочитайте:

Це карта. Тут Україна. Це Дніпро. Ось Київ. Ось Харків. Це моє місто. Ось мій дім. Знайомтесь! Це мій брат. А це моя сестра. Тарас – студент. Катерина – студентка. А це мій дядько Роман. Він робітник.

Тут міста й села, річки, моря і гори.

– Добрий день!

– Добрий день!

– Знайомтесь, це мій брат Андрій!

– Дуже приємно! Катерина.

– Дуже приємно!

– Знайомтесь, це моя сестра Марина. Вона студентка!

– Дуже приємно! Андрій.

– Дуже приємно!

Прочитайте:

Це фото. Тут мама, тато, син. Тут мій брат, моя сестра й моя бабуся.

Це місто. Тут університет, парк, завод. Тут кафе. Там кава й сік.

Прочитайте:

Це я. Тут мій дім. Це мій батько, мій брат Іван і моя сестра Марина. А це мій дідусь і моя бабуся.

Це моя кімната. Ось моє вікно. Тут ваза й квіти. Там фото. Це Харків. Це моє місто. Ось університет і парк. Там фонтан, кафе і квіти.

Сполучник А

Прочитайте:

Тут Юрій, а там Ніна.
Там стадіон, а тут університет.
Там завод. А тут парк.
Тут стадіон. А там басейн

Прочитайте:

Це моє місто Харків. Тут університет, а там парк.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Завод, університет

- Це завод?
- Ні, це не завод, а університет.
- Дякую!

(Музей, університет. Кафе, ресторан. Стадіон, парк. Сік, вода. Степан, Іван. Батько, син. Батько, дядько)

Займенники ТИ і ТВІЙ

Прочитайте:

- Ти студент?
- Так, я студент.
- Це твій університет?
- Так, мій.
- Це твоя сестра?
- Так, моя.
- Це твоє фото?
- Так, моє.
- Це твої батьки?
- Так, це мої мама й тато.

Прочитайте:

- Це твоя кава?
- Ні, не моя.
- А сік твій?
- Так, мій. А це твій.
- Дякую!

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

- Брат, Тарас.
- Це твій брат?
- Так. Знайомтесь, мій брат.
- Тарас.
- Дуже приємно!

(Сестра, Катерина. Бабуся, Оксана. Дядько, Андрій. Син, Юрій. Дідусь, Семен. Тітка Марина)

Частина 3

Звуки [ш][ж][дж][дз][ч]

Прочитайте:

Шапка, шарф, шафа, шуба, піджак, дзеркало, викладач, також, ложка, книжка, зошит, дзвоник, дошка, дочка.

Це моя школа. Тут мій учитель. Це моя парта. Тут мій зошит, моя книжка, моя ручка. А це дошка. Тут карта. Це Україна. Ось Київ. Київ – столиця України. Ось Дніпро. А це Полтава. Полтава – це місто.

- Це твоя школа? Ти школяр?
- Так, це моя школа. Я школяр.
- Тут твоя книжка, твій зошит?
- Так, це моя книжка й мій зошит.

Займенники МИ, ВИ, ВОНИ І НАШ, ВАШ, ЇХНІЙ (ЧИЙ?)

Прочитайте:

- Ви студент?
- Так, я студент
- Це ваш зошит?
- Так, мій.
- Ви аспіранти?
- Так, ми аспіранти.
- Це ваш викладач?
- Так, наш.
- Чий це словник?
- Це їхній словник.

Прочитайте:

- Чий це син?
- Твій (мій, наш, ваш, їхній)
- Чия це сестра?
- Твоя (моя, наша, ваша, їхня)

- Чиє це фото?
- Твоє (моє, наше, ваше, їхнє)
- Чий це діти?
- Твої (мої, наші, ваші, їхні)

Прочитайте:

Ось фото. Це наше місто Харків. Тут наш університет. Це наш парк. Там кафе і фонтан.

- Де ваш дім?
- Ось. Тут мій дім. Тут моя мама, мій батько, мій брат, моя сестра.
- Ваш батько інженер?
- Так. А мати – лікар.
- А ваша сестра студентка?
- Ні, вона аспірантка.
- А ви студент?
- Так, я студент.

Складіть запитання та дайте відповідь:

Зразок 1

- Школа
  - Чия це школа?
  - Це моя школа.
- (будинок, університет, місто, кімната, ручка, дочка, син, діти)

Прочитайте:

Це аудиторія. Тут карта України. Тут міста і села, річки, моря, гори. Ось місто Київ. Київ – столиця України. Ось річка Дніпро. А це місто Харків. Ось Донецьк. А там Львів і Одеса. А це Крим. Тут море і гори. А це Карпати. Карпати – це гори.

Частина 4

Апостроф

Прочитайте:

Ім'я, сім'я, пам'ятник, комп'ютер, п'ять, дев'ять.

- Моє ім'я Мар'яна.
- Моє ім'я В'ячеслав.
- Добрий день!
- Здрастуйте!
- Знайомтесь, це мій брат!
- Моє ім'я Василь. А як ваше ім'я?
- Мирослава.

- Це твоє місто?
- Так, моє.
- Де твоя вулиця?
- Ось вона.
- А де твій будинок?
- Ось наш будинок.

Це місто Харків. Це вулиця Сумська. Тут мій дім. Тут моя сім'я: мої батьки: моя мама, мій тато, моя бабуся, мій дідусь, мій брат, моя сестра, мій дядько й моя тітка.

Літера Л. Звуки [Л] і [Л']

Прочитайте:

Ось фото. Це Харків. Ось моя вулиця. Тут мій дім. А це село. Тут мій дядько Василь. А це моя тітка Лариса.

- Добрий день! Знайомтесь, будь ласка, це мій дядько Василь.
- Дуже приємно! Тарас, лікар.

Прочитайте:

Полтава – лікар
 столиця – вчитель
 вулиця – вчителька
 село – журналіст

Прочитайте:

- Скажіть, будь ласка, ви вчителька?
- Так.
- Ваш брат Василь учитель?
- Ні, він журналіст.
- Ваша сестра Марія інженер?
- Ні вона вчителька.

Чергування прийменників У та В

Прочитайте:

Василь – учитель. Петро – вчитель. Марія – теж вчителька.

- Де ваш учитель?
- Учитель тут.
- Де ваша вчителька?
- Учителька теж тут.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Марія, інженер

– Скажіть, будь ласка, Марія інженер?

– Так, інженер.

(Марина, вчителька. Василь, артист. Тарас, поет. Юрій, перекладач. Іван, журналіст)

Частина 5

Звуки [Г] і [ґ]

Прочитайте:

Г – магазин, книга, книгарня, Галина, Григорій, готель, друг, подруга, гід.

Ґ – гудзик, ганок, ґрати, Ґана.

Прочитайте:

Це мій друг Григорій. Це проспект Гагаріна. Там готель «Дружба».

Це моя подруга Галина. Вона гід-перекладач.

Ось магазин. Це книгарня. Тут книги, журнали, фотоальбоми. Ось книга «Тарас Григорович Шевченко».

Власні назви

Прочитайте:

Це Іван Петрович.

Це Максим Семенович.

Це Роман Степанович.

Це Оксана Петрівна.

Це Олена Семенівна.

– Знайомтесь, будь ласка! Це Наталія Гнатівна Іваненко. Вона викладач.

– Дуже приємно! Це Зоя Степанівна.

Кличний відмінок

Прочитайте:

– Доброго ранку, Іване Максимовичу!

– Доброго ранку, Петре!

– Добрий день, Оксано Семенівно!

– Добрий день, Марино!

– Добрий вечір, Наталіє Петрівно!

– Добрий вечір, Андрію!

Прочитайте:

- Добрий день, Гнате Петровичу!
- Добрий день, Іване Григоровичу!
- Скажіть, будь ласка, це ваш журнал?
- Так, це мій.
- А книга теж ваша?
- Ні, не моя. Я не знаю, чия це книга.
- Дякую!

Зразок 1

Роман Семенович, інженер

- Романе Семеновичу! Скажіть будь ласка, ви інженер?
- Так, інженер.

(Олена Іванівна, вчителька. Гнат Петрович, артист. Оксана Семенівна, журналістка. Василь Григорович, лікар)

Зразок 2

Галина, книга

- Галино, скажіть, будь ласка, це ваша книга?
- Ні, не моя. Я не знаю, чия це книга.

(Іван, підручник. Марина, сумка. Семен Гнатович, ручка)

Займенники ЙОГО і ЇЇ

Прочитайте:

Це мій друг Тарас. А це його сестра Марина. Це моя подруга Ганна. А це її брат Петро.

- Марино, ти не знаєш, чия це сумка?
- Ось Лариса. Це її сумка.
- А чий це словник?
- Теж її.
- А чий це зошити?
- Мої.

Прочитайте:

- Чия це книга?
- Ось Петро. Це його книга.
- А чиє це фото?
- Теж його.
- Чий це журнал?
- Я не знаю.

Число іменників. (Продовження)

Це місто Харків. Тут вулиці, парки, будинки, музеї. Ось університет. Тут викладачі й студенти. Ось школа. Тут учителі й школярі. Це мій стіл. Тут книги, ручки, олівці.

Складіть запитання та подайте відповідь:

Зразок 1

Максим, студент, університет

– Максим – студент?

– Так, він студент. Це його університет.

(Марина, журналістка, стаття. Микола Іванович, викладач, університет. Оксана, школярка, школа. Борис Петрович, робітник, завод. Ганна Семенівна, медсестра, лікарня. Галина, інженер, фабрика)

Зразок 2

Олівець

– Скажіть, будь ласка, чий це олівець?

– Я не знаю, чий він.

(альбом, словник, ручка, книга, газета, друг, подруга)

Зразок 3

– Петре, Ви не знаєте, де Оксана?

– Ні, я не знаю, де вона.

(Степан, Юрій, Гнат, Галина, Лариса, Тарас, Марія, Галина, Марина, Семен)

Прочитайте:

Ось фотоальбом Україна. Ось карта. Тут міста й села. Це Київ – столиця України. Ось Дніпро. Це місто Канів. Тут пам'ятник. Це Тарас Григорович Шевченко – поет України.

Частина 6

Літери Х, Щ. Питання ХТО? ЩО?

Прочитайте:

– Хто це?

– Це моя дочка.

– Що це?

– Це борщ.

Прочитайте:

- Хто це?
- Це мій батько.
- Хто тут?
- Тут мій син.
- Хто там?
- Там моя дочка.

Зразок 1

Сестра

- Це ваша сестра?
- Ні. Я не знаю, хто це.

(Батько, мати, бабуся, дідусь, брат, сестра, дочка, син, дядько, тітка, дружина, чоловік)

Іменник: істоти, неістоти

Прочитайте:

Це я. Тут мій дім. Це мій батько, мій брат Іван і моя сестра Марина. А це мій дідусь і моя бабуся. Це моя кімната. Ось моє вікно. Тут ваза і квіти. Там фото. Це Харків. Це моє місто. Ось університет і парк. Ось фонтан, там вода. Ось кафе і квіти.

Складіть діалоги:

Зразок 1

- Що це?
- Це вода.
- Спасибі!
- Будь ласка!

(Університет, музей, бібліотека, школа, ручка, олівець, книжка, словник, журнал «Дніпро», газета «Столиця»)

Складіть діалоги:

Зразок 2

- Це студент.
- Вибачте, будь ласка, хто це?
- Це студент.
- Дякую!
- Прошу!

1. Це паспорт. 2. Це гуртожиток. 3. Це викладач. 4. Це місто.
5. Це університет. 6. Це деканат. 7. Це студентка. 8. Це вулиця. 9. Це деканат.
10. Це аудиторія. 11. Це мама. 12. Це тато.

Зразок 3

Це студент.

- Вибачте, будь ласка, хто це?
- Це студент.
- Дякую!
- Прошу!

1. Це брат. 2. Це мама. 3. Це викладач. 4. Це сестра. 5. Це бабуся. 6. Це дідусь. 7. Це студентка. 8. Це дочка. 9. Це деканат. 10. Це аудиторія. 11. Це мама. 12. Це тато.

Частина 7

Дієслово: Кличний відмінок. Теперішній час.

Прочитайте діалог:

- Доброго ранку! Ви Ахмед?
- Доброго ранку! Так, я Ахмед!
- Дуже приємно, Ахмеде! Я адміністратор. Мене звать Олена Петрівна. Ласкаво просимо до гуртожитку!
- Дякую!
- А як Ваше прізвище?
- Моє прізвище Ель-Фазарі.
- Ахмеде, дайте, будь ласка, Ваш паспорт!
- Будь ласка, Олено Петрівно!
- Дякую!
- Це Ваша кімната. Номер 10. Це ваш ключ. Це кухня. Це душ.
- Дякую!
- До побачення!
- До побачення!

Прочитайте діалог:

- Радий познайомитись, Тетяно Вікторівно!
- Мене звать Тетяна. Іваненко – це прізвище.
- А як Вас звати по батькові?
- Вікторівна. Тетяна Вікторівна Іваненко.
- Дуже приємно познайомитись!

Прочитайте діалог:

- Ахмеде, добрий день!
- Добрий день, Тетяно Вікторівно!
- Як справи?
- Дякую, добре!

Прочитайте діалог:

Микола: Добрий день! Мене звать Микола. Радий познайомитися!

Амін: Добрий день, Миколо! Мене звать Амін. Я студент. Навчаюсь в університеті на підготовчому факультеті. Я приїхав з Марокко.

Микола: Дуже приємно, Аміне! Як справи?

Амін: Дякую, добре!

Микола: Ти добре розмовляєш українською!

Амін: Я вивчаю українську мову на підготовчому факультеті. Також я слухаю українське радіо та дивлюся українські фільми. А вправи я не люблю виконувати.

Микола: Я теж не люблю виконувати вправи. Аміне! Ми можемо вивчати українську мову разом, чи не так?

Амін: Так, Миколо! Із задоволенням! Я хочу добре знати українську мову.

Дієслово: минулий час

Прочитайте діалог:

– Добрий день, Аміне! Як справи? Як здоров'я?

– Добрий день, Миколо! Дякую, добре!

– Де ти був учора?

– Я оглядав місто. Це було дуже цікаво. Я бачив готель «Харків-Палац», магазини, ресторани й кафе.

– А в парку ти був?

– Так. Я був у парку. Парк імені Горького. Там кінотеатр «Парк» і нові райони міста. Я зробив фото на фоні гарного краєвида!

– Так, Харків – дуже гарне місто!

– Я знаю, яка це вулиця!

– Дійсно, Ахмеде?

– Це вулиця Сумська.

– Правильно, це центральна вулиця – Сумська. Які тут гарні будинки! Які фонтани! Які театри! Яка краса!

Дієслово: майбутній час

Прочитайте діалог:

Амін: Ахмеде, що ми будемо робити сьогодні?

Ахмед: Будемо відпочивати.

Амін: Відпочивати?

Ахмед: Так, я вчора багато працював: читав тексти, писав вправи, учив нові слова.

Ахмед: Ти будеш слухати пісні?

Амін: Так, буду слухати українські пісні, а потім я буду дивитися українські фільми.

Прочитайте діалог:

- Що ти будеш робити ввечері, Ахмеде?
- Увечері? Ще не знаю. Буду вечеряти, а потім піду купувати книги.
- Підемо разом повечеряємо, а потім підемо купувати книги.
- Добре, Аміне!
- Що ти робив сьогодні?
- Я слухав радіо, читав тексти.
- Ти не повторював нові слова?
- На жаль, ні. Сьогодні викладач сказав, що я погано знаю слова. Тепер я куплю словник і буду вчити нові слова.

Прочитайте діалог:

Офіціант: Добрий день! Що ви будете замовляти?

Амін: Ахмеде, що ти будеш замовляти?

Ахмед: Будь ласка: сир, масло, салат.

Офіціант: А ви що будете замовляти?

Амін: Я буду їсти салат і вареники.

Офіціант: А що ви будете пити?

Амін: Я буду пити чай.

Ахмед: Я буду пити каву.

Офіціант: Прошу, ось ваш сніданок. Смачного!

Амін і Ахмед: Дякуємо!

Частина 8

Прикметники

Прочитайте діалог:

- Яка це вулиця, Миколо?
- Це вулиця Сумська, Ахмеде.
- Дуже гарна вулиця! А що це поруч?
- Це станція метро «Університет».
- А де університет?
- Трохи далі. Дивись, Ахмеде, ліворуч – пам'ятник.
- Це Тарас Шевченко?
- Так.
- Який величний пам'ятник! Які тут гарні квіти! А великий будинок праворуч – це університет?
- Так, це Харківський національний університет імені В. Каразіна.

Прочитайте діалог:

- Миколо, я знаю, яка це вулиця!
- Справді, Ахмеде?
- Це вулиця Пушкінська.
- Правильно, це вулиця Пушкінська.
- Пушкінська дуже гарна. Які будинки! Які фонтани! Які парки! Яка краса!

Прочитайте діалог:

– Добридень, Ахмеде. Як справи?

– Дякую, Тетяно Вікторівно, добре. Сьогодні була моя перша екскурсія. Я оглядав центр міста.

– Що саме?

– Ми оглядали вулицю Сумську. Це центральна вулиця. Вона не дуже велика, але дуже гарна.

– Так. Там гарні будинки, готелі, театри, кінотеатри. Я бачив театр, пам'ятник Шевченку, будинок Держпром, нові торговельні центри, ресторани й кафе.

– А харківське метро ви оглядали?

– Звичайно. Воно дуже гарне і зручне.

– А я дуже люблю харківські парки! Парк імені Горького – великий і дуже гарний.

– Так, Харків дуже гарне місто. Це місто – сад.

Дієслова: доконаний вид і недоконаний вид

Прочитайте діалог:

Ахмед: Добридень, Іване Петровичу!

Викладач: Добридень! Сідайте, будь ласка. Починаємо заняття. Сьогодні ми читаємо другий урок. А перший ви вже прочитали вчора. Чи не так, Ахмеде?

Ахмед: Так. Вчора ми прослухали перший урок, повторили алфавіт і написали завдання.

Викладач: Добре, Ахмеде, а ви читали другий урок удома?

Ахмед: Так, я довго читав другий урок, але не прочитав до кінця. Він дуже важкий.

Викладач: Тоді я читатиму другий текст, а ви слухайте уважно. Коли я прочитаю текст, ми повторимо нові слова.

Ахмед: Я читаю текст, але не зовсім розумію, коли ми вживаємо слово «писати», а коли «написати».

Викладач: Добре, я поясню. Що ви робили, Ахмеде, вчора ввечері?

Ахмед: Спочатку я відпочивав, а потім писав завдання.

Викладач: Ви довго відпочивали?

Ахмед: Ні, я трохи відпочив, а потім почав писати.

Викладач: Ви довго писали?

Ахмед: Так, я писав довго.

Викладач: Коли ви закінчили писати завдання?

Ахмед: На жаль, я не закінчив, Іване Петровичу! Учора було велике і важке завдання.

Викладач: Отже, ви писали завдання, але не написали.

Ахмед: О, я вже зрозумів. Я довго писав, але не написав.

Викладач: Молодець, Ахмеде. Ви дуже здібний студент!

Ахмед: Дякую. Я все зрозумів.

Прочитайте діалог:

- Що ти роби́тимеш ввечері, Ахмеде?
- Ввечері? Ще не знаю. Обідатиму, а потім піду купувати книжки.
- Ходімо разом пообідаємо, а потім підемо купувати книжки. Я хочу купити путівник «Харків».
- А я куплю словник.
- Ти ще не купив словника? А як же ти вчив слова?
- Я слухав радіо, читав тексти, вивчав вірші.
- Ти не повторював нові слова?
- На жаль, ні. Сьогодні викладач сказав, що я погано знаю слова. Тепер я куплю словник і вчитиму нові слова.

Основна частина Самостійна робота Основні фрази та вирази

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

- Ви говорите українською?
- Я не говорю українською добре.
- Будь ласка, говоріть повільніше.
- Я говорю англійською мовою.
- Можеш повторити? Ти не міг би повторити?
- Я не розумію.
- Я не знаю.
- Ви не могли б це записати?
- Як справи?
- Дякую, добре.
- Як тебе звати?
- Моє ім'я Ахмед.
- Мене звати Ірина.
- Мене звати Андрій Шевченко.
- Ти можеш продиктувати це по буквах?
- Звідки ти? (Звідки ти родом?)
- Я з Еквадору.
- Де ти проживаєш? (Де ти живеш?)
- Я живу в Харкові.
- Де ти навчаєшся?
- Я навчаюся в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова
- На якому факультеті ти навчаєшся?
- Я навчаюся на архітектурному факультеті.
- Дякую за допомогу.

- Я хочу з тобою познайомитися.
- Радий з тобою познайомитися.
- Ти не можеш мені допомогти?

Прочитайте діалог:

- Привіт! Як тебе звати?
- Мене звати Меріам.
- Вітаю, Меріам! Радий з тобою познайомитись. Ти звідки?
- Я з Камеруну.
- Звідки твоя подруга?
- Вона з України.
- Мене звати Олег. Я українець. Радий з тобою познайомитися!

Прочитайте діалог: «Розмова в українському чаті»

Марія: Привіт. Як справи?

Роман: Дякую, добре. А в тебе?

Петро: Чудово! А ти як себе почуваєш?

Марія: Так собі, нормально!

Роман: Чому?

Марія: Мені зовсім погано.

Роман: Що сталося?

Марія: Я маю проблему: не розумію граматику української мови.

Роман: Я також не розумію.

Петро: А я розумію. Маєш якесь запитання?

Володя: О ні, не говоріть про граматику! Навіщо? Ні!!!

Марія: Вивчаю українську мову, але не розумію граматику.

Володя: Навіщо вивчаєш українську мову? Звідки ти?

Марія: Я з Туреччини.

Петро: Навіщо вивчаєш українську? Ти працюєш в Україні?

Марія: Вивчаю українську мову, тому що зараз живу і навчаюся в Україні.

Володя: Навчаєшся в університеті українською мовою?

Марія: Так, я вивчаю архітектуру в Харкові, але не українською. Це навчання по-англійськи.

Петро: Кажеш, навчаєшся англійською. Знаєш англійську, турецьку.

Марія: Знаю турецьку, добре англійську, погано розмовляю українською. У мене проблеми з граматиною.

Володя: Я не люблю граматику взагалі! Мені це не цікаво. Марія! Як ти виглядаєш? Високого зросту? Низька?

Марія: Я ні висока, ні низька, середнього зросту. А ви?

Володя: Я низького зросту, трохи повний, але дуже симпатичний. І молодий!

Роман: У мене спортивна статура. Я цікавлюся спортом. Високий і худий. Усі кажуть, що досить приємної зовнішності.

Петро: А я чудовий інформатик.

Марія: Ах! Це все так цікаво!

Числівники, дні тижня, пори року і час

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Котра година?
- П'ята.
- Вісімнадцята година десять хвилин / Десять хвилин на сьому вечора.
- Чотирнадцята година тридцять хвилин / Пів на третю.
- Друга година сорок п'ять хвилин / За п'ятнадцять хвилин третя ночі.
- Я запізнився.
- Будь вчасно.
- Я не запізнюся!
- Я постараюся бути вчасно.
- Сьогодні двадцять п'яте червня дві тисячі двадцятого року (25 червня 2020 року).
- Який у тебе номер телефону?
- Мій номер телефону 063 88 91 732
- Дай мені свій номер телефону, будь ласка.
- Повтори, будь ласка / Можеш повторити? / Чи не міг би ти повторити?

Прочитайте діалог:

- Перепрошую, котра година?
- Шоста година вечора.
- А котра зараз година у Стамбулі?
- У Стамбулі зараз шоста година вечора.
- Яка там зараз пора року?
- Така ж, як і в нас.

Людина і родина

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Скільки тобі років?
- Мені 20 років.
- У тебе є брат чи сестра?
- Так, у мене є старший брат і молодша сестра.
- Скільки років твоїй сестрі?
- Їй 18 років.
- Коли ти народився?
- Я народився у 2000 (двохтисячному) році.

Прочитайте діалог:

- Як Вас звати?
- Петро Іваненко
- Коли Ви народилися?
- Я народився 28 (двадцять восьмого) листопада 1994 (тисяча дев'ятсот дев'яносто четвертого) року.

- Де Ви народилися?
- Я народився у Харкові.
- Ви одружений?
- Так.
- У Вас є діти?
- Так, у мене є дві доньки й син.
- Скільки їм років?
- Хлопчикові вісім років, а дівчатка – близнючки, їм по п'ять років.

Частини тіла, риси характеру та опис зовнішності

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Добре виглядаєш.
- У мене поганий настрій.
- У мене чудовий настрій.
- Павло – мій найкращий друг.
- Вона вища за нього.
- Вона дуже гарна.
- Він занадто нервовий.
- Вона мила й сердечна.
- Вона добре вихована.
- Вони неввічливі.

Прочитайте діалог:

- У Павла нова дівчина. Її звати Ольга.
- Як вона виглядає?
- Вона дуже гарна. Має довге каштанове волосся й голубі очі.
- Вона висока?
- Так, дуже! Вона вища, ніж Павло і дуже струнка.
- Вона приємна?
- Ні, мабуть, ні. Вона зарозуміла і зовсім не має почуття гумору.

Прочитайте діалог:

- Аміро! Коли ти пішла на велику перерву, тебе шукав якийсь студент.
- Як його звать?
- Він не назвався.
- А як він виглядав?
- Невисокого зросту, з короткою стрижкою.
- Брюнет?
- Ні, світловолосий.
- Хто ж це міг бути?
- Він сказав, що заїде на наступній перерві.

Кольори, одяг, магазин і покупки

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Чим можу допомогти?
- Що Вас цікавить?
- Я тільки роздивляюся.
- Я хотів би купити краватку.
- Можна це приміряти?
- Це не пасує.
- Скільки це коштує?
- Я візьму це.
- З чого це виготовлено?
- Чи є у вас така сукня меншого розміру?
- Який розмір Ви носите?
- Я ношу тридцять восьмий розмір.
- Я маю тільки кредитну картку.
- Можна заплатити карткою?
- Де можна купити сувеніри?
- Де тут найближчий банкомат?
- Прошу дати мені рахунок.

Прочитайте діалог:

- Чим я можу Вам допомогти?
- Я хотів би купити взуття для походів у гори.
- Я покажу Вам кілька пар.
- Мені подобаються ті. А скільки вони коштують?
- Дві тисячі триста гривень.
- Це дуже багато. Може, у Вас є дешевші?
- Так, наприклад, ці. Вони коштують двісті тисячі п'ятдесят гривень.
- Добре, я хотів би їх приміряти.
- Авжеж. Який розмір Ви носите?
- Сорок четвертий.
- Мені прикро, але залишилося взуття лише сорок другого і сорок третього розмірів.
- У такому випадку дякую!
- Дякую!

Прочитайте діалог:

Амір: Дайте, будь ласка, мінеральну воду і каву «Якобз».

Продавець: Пляшку мінеральної води та пачку кави «Якобз»?

Амір: Так, звичайно.

Продавець: Немає ні мінеральної води, ні кави.

Амір: Тоді дайте, будь ласка, бананів і картоплі.

Продавець: Скільки?

Амір: Півкілограма бананів і 2 кілограми картоплі.

Продавець: Бананів немає. Картоплі також немає.

Амір: А італійське вино є?

Продавець: Ні, італійського вина немає. Французького немає також.

Амір: А що є?

Продавець: Нічого немає. Магазин зачинений.

Амір: То що Ви тут робите?

Продавець: Я тут живу.

Їжа, ресторан

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Я голодний.
- Я хочу пити.
- Цей столик зарезервовано.
- Я можу прийняти замовлення?
- Принесіть, будь ласка, рахунок!
- Будьте ласкаві, рахунок!
- Решти (здачі) не треба.
- Я хотів би зробити замовлення.
- Дуже смачно.

Прочитайте діалог:

- Добрий день, я можу прийняти замовлення?
- Так, прошу бульйон, а на друге – шніцель з бурячками.
- Вам на гарнір картоплю фрі чи печену картоплю?
- Картоплю фрі.
- Вам подати щось із напоїв?
- Так, прошу каву.
- Ще щось?
- Так, на десерт я візьму шарлотку та каву.
- Звичайно, щиро дякую.
- Дякую.

Прочитайте діалог

Офіціант: Добрий вечір.

Клієнт: Добрий вечір. Дайте меню, будь ласка!

Офіціант: Прошу. Що будете замовляти?

Клієнт: Прошу бульйон, курку з картоплею та каву.

Офіціант: На жаль, немає бульйону.

Клієнт: А є борщ?

Офіціант: Так, дуже смачний.

Клієнт: Тоді дайте, будь ласка, борщ. Це все. Дякую.

Офіціант: Прошу, Ваш рахунок. З Вас 335 гривень.

Клієнт: Візьміть, будь ласка. Решту можете залишити.

Офіціант: Дуже дякую. На добраніч.

Клієнт: Добраніч!

Подорож

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Я хотів би купити квиток до Одеси.
- О котрій годині відправляється цей потяг?
- Де мій багаж?
- Попрошу Ваш паспорт.
- Бажаю приємного перебування в країні!
- Це мої особисті речі.
- Я їду до Львова.
- Я забронював готель у Донецьку.
- Я маю при собі тисячу п'ятсот гривень.
- У мене відпустка / канікули.
- Я відвідую родину в Україні.
- Де я можу придбати страховий поліс?
- Чи маєте Ви товари або предмети, за які треба сплатити мито?
- Скажіть, будь ласка, у ціну входить вартість сніданку?

Прочитайте діалог

- Готель «Харків Палац», чим я можу допомогти?
- Добрий день, у Вас є вільні кімнати на липень?
- Для скількох осіб.
- Для двох.
- Одна двомісна кімната чи дві окремі кімнати?
- Двомісна.
- Два окремі ліжка чи одне двоспальне?
- Двоспальне.
- Коли Ви плануєте приїхати?
- Двадцять шостого липня.
- На скільки діб?
- На три.
- Прошу зачекати хвилинку, я перевірю наявність вільних кімнат. Так, є вільна кімната.
- Яка вартість однієї доби проживання?
- Двомісний номер з ванною коштує триста гривень. У ціну входить вартість сніданку.
- У такому випадку я хотіла б зарезервувати кімнату.
- Звичайно, попрошу Ваше ім'я та прізвище, а також номер кредитної картки.

Канікули, вільний час, улюблені заняття

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Чим ти любиш займатися?
- Як ти проводиш свій вільний час?
- Іде сніг.
- Холодно.
- Який прогноз погоди на завтра?
- Я люблю подорожувати.
- Це гарна країна.
- Я шукаю інтернет-кафе.
- Ви не могли б нас сфотографувати?
- Я хотів би зателефонувати.
- Алло! Це говорить Іваненко.

Прочитайте діалог

- Чим ти займаєшся у вільний час?
- Коли тепло, я люблю плавати.
- А що ти робиш взимку?
- Узимку я катаюся на лижах.
- Я чула, що ти любиш грати в шахи.
- Так, це правда. А ти? Займаєшся якимось видом спорту?
- Так, я увесь рік їжджу на велосипеді.

Місто

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос.

- Як потрапити до міста?
- Де розташований найближчий банк?
- Я загубив документи.
- Я заблукав.
- Я шукаю вулицю Маршала Бажанова.
- Яка це вулиця? (Що це за вулиця?)
- Я не місцевий, прошу, будь ласка.
- Який автобус їде на вокзал?

Прочитайте діалог

- Перепрошую, як я можу потрапити до центру?
- Ви можете поїхати автобусом номер 40.
- Скільки зупинок до центру?
- Шість зупинок.

- Де тут найближча автобусна зупинка?
- Там.
- Де я можу придбати квитки?
- У водія.
- Дякую!

Прочитайте діалог

Петро: Алло!

Віра: Привіт, це Віра.

Петро: Привіт! Що в тебе нового?

Віра: Дякую, все добре! Що робиш?

Петро: Нічого особливого. Трохи працюю за комп'ютером.

Віра: Може, підемо в кіно?

Петро: Чудова думка! Але я не знаю, що показують у кіно.

Віра: У «Парку» фестиваль японських фільмів.

Петро: Не люблю японське кіно.

Віра: Що пропонуєш?

Петро: Може, театр?

Віра: Сьогодні там немає нічого цікавого.

Петро: Може, підемо на каву до кав'ярні?

Віра: Добре. Давай у «Парк». Де зустрінемося?

Петро: Біля входу у парк. Може, о шостій?

Віра: Добре, бувай!

Петро: До завтра!

Побут, дім, університет

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Будь ласка, опиши свій звичайний день.
- Я встаю вранці, рівно о сьомій, приймаю душ і одягаюся.
- Що зазвичай ти робиш потім?
- Снідаю, а за десять восьма виходжу в університет.
- До котрої у тебе заняття в університеті?
- Зазвичай пари завершуються за десять четверта після обіду. Після них я йду додому.
- Що ти робиш удома?
- Зазвичай я готуюся до практичних занять, читаю книжки, вечеряю і лягаю спати.

Прочитайте діалог

Халед: Добрий день, Амжате! Як справи? Як ти себе почуваєш?

Амжат: Спасибі, добре.

Халед: А чому ти запізнився?

Амжат: Я вчора багато працював у Інтернеті. Спочатку спілкувався з родиною, потім перекладав текст з історії. Тому ліг спати дуже пізно і не зміг вчасно встати.

Халед: А ввечері що ти робитимеш? Може, підемо у спортзал?

Амжат: На жаль, ні.

Халед: Що ти будеш робити після занять?

Амжат: Буду обідати, а потім відпочиватиму.

Халед: А коли ти будеш дивитися новий фільм?

Амжат: Спочатку повечеряю, а потім подивлюся фільм.

Халед: А коли ти будеш робити домашнє завдання?

Амжат: Теж увечері.

Нестандартні ситуації. Допомога

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

- Що в тебе болить?
- На що Ви скаржитесьь?
- У мене болить голова.
- Я погано себе почуваю.
- Мені потрібен лікар!
- Мабуть, я застудився.
- У мене нежить і кашель.
- У мене випала пломба.
- Я загубив гроші.
- У мене вкрали мобільний телефон.
- У мене зникли документи.
- Я застрахований.
- Будь ласка, дайте номер Вашого страхового полісу.
- Це мій страховий поліс.
- Мій автомобіль поламався.
- Мені потрібна допомога.
- Прошу викликати міліцію!
- Горить! (Пожежа!)
- На автомагістралі трапилася аварія.
- Тут є поблизу лікар?

Прочитайте діалог

- Що сталося?
- Я себе дуже погано почуваю. У мене болить живіт.
- У Вас висока температура?
- Так.

– Я думаю, що це харчове отруєння. Будь ласка, візьміть ці ліки, вони повинні допомогти.

– Дякую, до побачення.

Професія, плани на майбутнє

Уважно прочитайте речення, повторіть їх уголос

– Де ти працюєш?

– Я працюю в офісі.

– Ким ти працюєш?

– Я – медсестра.

– Я шукаю роботу.

– Я – досвідчений юрист.

– Доброго дня. Я домовлявся з паном Іваненко про зустріч.

– Я хотів би поговорити з ректором (з деканом).

– Я хотіла б отримати посаду секретаря.

Прочитайте діалог

– Доброго дня, мене цікавить робота офіціантки в цьому ресторані.

– Доброго дня. Ви маєте якийсь досвід цієї роботи?

– Так, я два роки працювала офіціанткою в італійському ресторані в моїй країні.

– Чи маєте Ви дозвіл на працевлаштування?

– Так, я маю всі необхідні документи.

– У такому випадку прийдіть, будь ласка, на зустріч із менеджером нашого ресторану у понеділок рівно об одинадцятій.

– Дякую, до побачення!

Самостійна робота

ЯК ВИВЧИТИ МОВУ?

Вправа 1. Поєднайте запитання і правильні відповіді.

1. Як це пишеться?

2. Яким способом ти навчаєшся?

3. Як він говорить українською?

4. Як це сказати українською?

5. У тебе є улюблена методика вивчення мови?

А) Так, найкраще для мене – слухати, як говорять.

Б) У групі. Зараз навчаюся у групі.

В) Треба сказати так ...

Г) Чудово. Дуже добре!

Г) Увага, диктую. Пишіть так ...

Вправа 2. Складіть запитання до підкреслених частин речення, використовуючи при потребі питальні займенники **який, яка, яке, які** або слово **як**.

Зразок. Я вивчаю українську мову. – Яку мову ти вивчаєш?

1. Я вивчаю українську мову.
2. Він блискуче розмовляє українською.
3. Розмовляю досить добре.
4. Робота у групі завжди пов'язана зі стресом.
5. Старші люди повільно вчаться.
6. Працюємо індивідуально.
7. Щоб знайти добрі курси іноземних мов, треба запитати знайомих.
8. Мені найкраще підходить комунікативний підхід.
9. Я люблю нетрадиційні підходи до навчання.

Вправа 3. Прочитайте текст, доповніть його словами з довідки.

Ефективне навчання мови в університеті залежить від таких умов. Від відео, _____ з Інтернетом та методичних матеріалів. Потрібна робота в невеликих _____. Щоб добре знати мову, потрібні новітні _____ методики навчання і привітна та вільна атмосфера. І тоді студенти просто захочуть _____.

Довідка. Комп'ютер, мова, групи, комунікативні, говорити.

Вправа 4. Прочитайте текст, дайте відповідь на запитання.

За повідомленням ЮНЕСКО люди у світі використовують шість тисяч мов і тільки десять відсотків із них представлено в мережі Інтернет. Microsoft і Linux нещодавно зацікавилися африканським ринком, зокрема мовою суахілі, якою розмовляє близько ста мільйонів жителів Середньої та Східної Африки. Сім мільйонів розмовляє мовою коса, а чотири мільйони ефіопів використовує амхарську мову. Ніхто з них сьогодні не може користуватися Інтернетом своєю мовою. Амхарська мова має триста сорок п'ять літер, у багатьох африканських мовах різні слова пишуться однаково, і їх значення можна розрізнити тільки за допомогою додаткових значків. Але ж якщо латинську клавіатуру вдалося адаптувати китайцям, то, здається, немає нічого неможливого.

1. Скільки мов є у світі?
2. Які фірми зацікавилися африканським ринком?
3. Скільки людей розмовляє мовою суахілі?
4. В яких районах Африки розмовляють суахілі?
5. Скільки літер має амхарський алфавіт?

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко О. Було – стало. Зміни в правописі / Олександр Авраменко. – Київ : Даринка, 2018. – 37 с.
2. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник з укр. мови для іноземних студентів у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька. – Харків : ХНАМГ, 2011. – Ч. 1. – 386 с.
3. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник з укр. мови для іноземних студентів у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька. – Харків : ХНАМГ, 2011. – Ч. 2. – 305 с.
4. Українська мова для іноземних студентів / Н. О. Лисенко, Р. М. Кривко, Є. І. Світлична, Т. П. Цапко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.
5. Макарова Г. Розмовляймо українською. Вступний курс. Навчальний посібник: у 3 ч. / Г. Макарова, Л. Паламар, Н. Присяжнюк. – Київ : Фірма «ІНКОС», 2010. – Ч. 1. – 126 с.
6. Макарова Г. Розмовляймо українською. Вступний курс. Навчальний посібник: у 3 ч./ Г. Макарова, Л. Паламар, Н. Присяжнюк. – Київ : Фірма «ІНКОС», 2011. – Ч. 2. – 222 с.
7. Макарова Г. Розмовляймо українською. Вступний курс. Навчальний посібник: у 3 ч. / Г. Макарова, Л. Паламар, Н. Присяжнюк. – Київ : Фірма «ІНКОС», 2010. – Ч. 3. – 188 с.
8. Хворостяний І. Г. Українська мова: лайфхаки / І. Г. Хворостяний. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 288 с.
9. Палінська О. А. Крок-1 (рівень А–А2). Українська мова як іноземна : Книга для студента / Олесь Палінська, Оксана Туркевич. – Львів : Артос, 2010.– 104 с.

Виробничо-практичне видання

Навчально-методичні матеріали

з української мови

(комунікативний аспект: діалоги)

*(для іноземних студентів підготовчого відділення
гуманітарних, інженерно-технічних, інженерно-економічних,
охорони здоров'я, біологічних, фізкультурних та
сільськогосподарських спеціальностей)*

Укладач **ЛИСЕНКО** Ірина Олександрівна

Відповідальний за випуск *І. О. Лисенко*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *І. О. Лисенко*

План 2021, поз. 446 М

Підп. до друку 10.12.2021. Формат 210 × 297.

Електронне видання. Ум. друк. арк. 4,5.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,

вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: office@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.